

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Indledning, Varianter og Oplysninger, Registre

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Indledning, Varianter og Oplysninger, Registre", i Heiberg, Johanne Luise: *Indledning, Varianter og Oplysninger, Registre*, udg. af AAGE FRIIS ; ELISABETH HUDE ; ROBERT NEIIENDAM ; JUST RAHBEK , 1944, s. 304. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr08val-shoot-idm140470729198016/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Indledning, Varianter og Oplysninger, Registre

141, L. 7. *Ringens Nr. 2* : „Ringens eller Det af Delikatesse ulykkelige Ægteskab“, Lytspil i 4 Akter, efter Farquhar (Sir Harry Wildair), af F. L. Schröder, oversat af Fr. Schwarz; opf. 1. Gang i 1792. I 1829 spillede Frydendahl Sir Harry Wildair, og fra $\frac{1}{2}$, 1831 udførte Jfr. Pålges Mrs. Wildairs Rolle. — L. 22. „*Miserne*“, Forspil i Anledning af Frydendahls Død. Opf. $\frac{1}{2}$, 1836 (Heib. Poet. IX, 169).

142, L. 9. „*Qvekvænen og Danserinden*“, Lytspil i 1 Akt af Scribe og Paul Dupont, oversat af J. L. Heiberg; opf. 1. Gang $\frac{2}{3}$, 1831. Danserinden Miss Georgina var Jfr. Pålges' sidste Rolle inden Ægteskabet med Heiberg. — L. 31. *de gamle tyske Comedier* : Der sigtes her til Illands og Kotzebues Komedier, som Scribes Lytspil (fortrængte fra Repertoiret). — L. 37. *Danskvæns Præg* : Den unge Officer Adolph Fibiger fortæller, hvordan Fru Heiberg omkr. 1831 optraadte i Selskabslivet: „Hun taler meget lænsomt og korrekt, næsten med samme Opmærksomhed, som man taler et fremmed Sprog. Hendes Stemme er derhos noget syngende, men naar hun bliver munter, da bliver Tønen raskere og højere. Hvad Øjnene angaar, da ere de brillante!“ Sm. Museum, 1894, I, 144. Det var denne Tøne fra Selskabslivet. Fru Heiberg tilhørte Konversationen i Scribes Lytspil.

143, L. 11. Joseph Isidore Samson (1793—1871), Skuespiller ved „Théâtre français“ fra 1827, en Mejer i Talens Kunst. — L. 12. „*Statsmand og Borger*“, Skuespil i 5 Akter af Scribe (Bertrand et Raton ou L'art de conspirer), oversat af C. Burgaard, opførtes 1. Gang paa Det kgl. Teater $\frac{1}{4}$, 1811. Statsministeren, som Samson udførte paa „Théâtre français“, var en af N. P. Nielsens Glansroller. — L. 21. Om Fru Heibergs Sprog og Ldtale sm. Erik Bøgh: Dit og Dat (1866), 53; Helga Stenon: F. Meldahl I (1926), 177 og III (1929), 78; P. Jerndorff: „Det danske Sprog paa den danske Scene“ i Tilskueren (1908), 199 f. — L. 35. Fru Gyllenbourg blev $\frac{1}{2}$, 1831 underrettet om Forlovelsen. Heiberg gav derhos ikke sin Fader Meddelelse derom før $\frac{1}{4}$, s. A., da Brylluppet havde fundet Sted. Se Heib. Familiebreve, S. 47 f. og 133 f.

144, L. 25. Heibergs Barndomsklærer, senere Sognepræst til Slangereup-Uselve, Konsistorialraad Peter Hansen (1773—1859), som Wiberg i sin Præstehistorie (III (1871), 183) kalder „lærd og saare egteverdig“, var g. m. Maria Nicoline, f. Schou (1789—1871). Han sad i Embedet fra 1816 til sin Død. Sm. Heib. Hjem, 329. Fra Frederiksberg Amt, 1907, 20—46.

145, L. 26. *Laboratoriet* : Det militære Laboratorium ved Christianshavns Vold.

146, L. 13. *Brylluppet* anmeldtes til Præsten, to Dage før det fandt Sted. Indskrevne Forlovere var Konferensraad Jonas Collin og Trukter C. H. Pøtges. (Sm. Kirkeb. for Slangereup Sogn 1824—36, Landsark.). Fru Heiberg har fortalt Erindringer fra Bryllupsdagen i Brev af $\frac{2}{3}$, 1854, deriblandt den, at „de gamle Fruentimmer, der var tilstede i Præstegaarden efter Vielsen, sagde Vittigheder, som jeg fandt helst upassende“. Sm. Heib. Hjem, 198 f. Om Hvedebrødsdagene i Lyngby sm. Heib. Familiebreve, S. 111—123,

derislandske Fru Heibergs Brev til Fru Gyllenbourg ¹²/₁₀, 1831. — *L. 20. hendes Datter* : Formentlig Dorothea Elisabeth H. (f. 1811).

147, L. 12. Det fremgaar af Fru Heibergs Brev af ¹²/₁₀, 1831 til Fru Gyllenbourg, at Huset lod tæt ved Kirken, Hvilken Idyl Kongens Lyngby paa den Tid var, giver et Kjobsbrev fra 1826 i „Sjællands yndigste Egne“ Begreb om. — *L. 25.* Heiberg blev fra ⁷/₁₁, 1830 udnævnt til Lærer i Logik, Æstetik og dansk Litteratur ved den tidligere Højskole, 1836 fratvandede han denne Stilling. Sm. Heib. Familiebrev, S. 32 og 81. — *L. 36.* Om Professor David sm. Heib. Familiebrev, S. 112 og 122. Han blev ⁷/₁₁, 1831 viet til Georgine Nicolai Brønson (1811—90). Sm. Note til I, 62, 3.

148, L. 19. Egteparret Heiberg boede i deres første Lejlighed fra Oktbr. Nyttedag 1831 til 1842. H. P. Holst skrev i „Fra min Ungdom“ (1873) et Digt til dette Hjem. Senere, under Krigen 1864, boede Kancellispræsident Monrad i deres Lejlighed. Huset's ældre Historie er skildret af Steffen Linvold i: Hist. Medd. om Kbh. (1938—39), 410—23. Det blev nedrevet i 1938. — *L. 35. Han skrev fra Paris* : Brevet foreligger ikke. — *L. 36.* Se Note til I, 142, 35. — *L. 40.* U. „P. A. Heiberg og Thomasine Gyllenbourg“, S. Udg. (1883), 467 fortæller Fru Heiberg: „Saa fransk var ... P. A. Heiberg bleven i sine Anekdoter, at han i det sidste Aar, Sønnen var hos ham, ganske paa fransk Maaned ønskede at stille et Parti imellem ham og en formuende ung dansk Pige, der i længere Tid havde opholdt sig i Paris med sin Fader. Men naaet Johan Ludvig fandt Pigen meget elskværdig, var han dog fremdeles saa danskindet, at han helst selv vilde vælge sin Brud uden alle Mellem-mænd“. Den unge Dame hed Juliane Elise Mathiesen (1807—90), Adoptivdatter af norsk Generalkrigskommisær M. 1831 blev hun g. m. Læge Isaac Larpent. Det var ikke i 1822, at P. A. Heiberg foreslog sin Søn dette Parti, men i 1828. Se Heib. Familiebrev, S. 101, 32 og 46 f.

149, L. 5. Se Note til I, 143, 35. — *L. 7.* Af saadanne Breve er der i P. A. Heibergs Arkiv (R. A.) kun bevaret eet, nemlig det nedenfor meddelte af ²⁹/₁, 1831. Sm. J. V. Heibergs Brev til Faderen ¹/₁₀ s. A. (Heib. Familiebrev, S. 48 ff.). — *L. 21. sine Erindringer* : Erindringer af min politiske, sociale og litterære Vandt i Frankrig. Rhapsodie af P. A. Heiberg. Christiania, 1830.

150, L. 1. Etatsraad, Professor, Dr. Hans Christian Ørsted (1777—1851), den berømte Fysiker.

151, L. 35. af danske Rejsende ... hørte mig rose : Sm. H. C. Andersens Beretning om sit Besøg hos P. A. Heiberg i 1833: „Sønnen, Johan Ludvig Heiberg, var nuværende Uccator-directeur, boede da nylig ægtet Johanne Louise, Danmarks, ja, man kan vistnok sige, en af Tidsaldrens mest hæderede og værdsatte Skuespillerinder; den gamle Heiberg var levende interessert for at høre om hende, men jeg forstod, at han levede endnu i gammeldags, eller måske parriske Anekdoter om en svensk Kunstnerinde. Det, som var ham meest imod, sagde han, var, at hans Sønns Kone skulde